

Predmet: Brčko – Logor Rasadnik

Viši sud u Beogradu – Odeljenje za ratne zločine

Broj predmeta: K. Po2 1/20

Krivično delo: ratni zločin protiv civilnog stanovništva iz čl. 142, st. 1 KZ SRJ

Optuženi: Osman Osmanović

Glavni pretres: 05.03.2021.

Ispitivanje svedoka vršeno je putem video-konferencijske veze sa Osnovnim sudom u Brčko Distriktu.

Ispitivanje svedoka Ferida Fazlovića

Svedok odbrane Ferid Fazlović predložen je da svedoči na okolnosti kao rukovodilac Operativne grupe državne bezbednosti u kritičnom periodu, o tome ko je izdavao naređenja članovima grupe, o okolnostima organizacije pritvorske jedinice u Okrajcima i o mestu i ulozi optuženog. Naveo je da poznaje optuženog iz perioda pre rata, obzirom da je od 1982. godine bio pripadnik policije – službe državne bezbednosti. Objasnio je da je početkom ratnih dešavanja u Brčkom, odnosno 30. aprila 1992. godine otišao u svoje rodno selo Islamovac, a da su administracija i rukovodstvo opštine iz Brčkog bili u selu Gornji Rahić. Nakon sedam do deset dana, svedok je došao u Rahić gde je zatekao optuženog, Halila Tahtu, Šefku Kalopera i Senada Jašarevića, koji su i ranije bili pripadnici službe državne bezbednosti. Na Okrajcima se nije nalazio logor, niti je bilo uslova za tako šta – to je bio prostor gde su se pre rata organizovala neka slavlja. Moglo se raditi samo o pritvoru sa dve do tri sobe. Taj prostor je obezbeđivala jedinica koja je bila u sastavu vojske. Razgovarao je sa generalom Mominom Zecom, ali je to bio razgovor da bi ga opustio, a ne uzimanje izjave. Kasnije je Momir Zec razmenjen – u tom periodu su vršene razmene, u razmaku 15 dana ili na mesec dana. U prvim danima boravka u Rahiću posao svedoka i njegove službe je bilo obavljanje razgovora sa licima koja su razmenjena. Poznato mu je da su optuženi i Senad Jašarević obavili razgovor sa Milenkom Radušićem. Tada još uvek nije bilo neke sistematičnosti u radu, pa svedoku nije poznato, u tih prvih 10 do 15 dana, koja je bila uloga optuženog. Nisu im bila privođena lica koja su zarobljena na punktovima. Svedok je objasnio da su Okrajci jedno područje gde je šumsko gazdinstvo imalo svoje objekte, restoran u kojem su održavane proslave, kao i radionicu za popravku vozila. Rasadnik je područje između Rahića i Maoče. Tu je zaista bio rasadnik, ali svedoku nije poznato kome je pripadao.

Ispitivanje svedoka Esada Bande

Svedok odbrane Esad Banda predložen je da svedoči na okolnosti organizacije obezbeđenja objekata na Okrajcima i uloge optuženog na tom lokalitetu. Objasnio je da je kao pripadnik civilne policije u periodu od 2. do 10. maja 1992. godine bio na spoljašnjem obezbeđenju objekata na Okrajcima. Radilo se o „objektima šumarije“, i to zgradi gde je bila Uprava šumskog gazdinstva, magacini i radionice. Na obezbeđivanje tih objekata poslao ga je Uzeir Hajdarević, koji je bio u maskirnoj uniformi i koji je pripadao vojsci. Optuženog nikada nije video na Okrajcima. Nakon 10. maja 1992. godine svedok je postao pripadnik vojne policije.

Ispitivanje svedoka Hadžage Hodžića

Svedok odbrane Hadžaga Hodžić predložen je da svedoči na okolnosti eventualnih kontakata sa optuženim, obzirom da je svedok bio starešina logora na Okrajcima od polovine maja meseca 1992. godine. Objasnio je da je bio vozač vojnog komandanta koji je otišao na Okrajke, gde je u upravi šumskog gazdinstva bila komanda. U komandi su tada bili njegov komandant Mensur Đakić i izvesni Pljakić sa svojom sekretaricom. Tu je dobio zaduženje u vezi sa pritvorom, ali se kratko tu zadržao – negde do početka juna meseca 1992. godine. Na Okrajcima su u vreme njegovog boravka bili smešteni Srbi koji su zarobljeni, kao i civili i vojska. Bilo je oko tridesetak ljudi. Sa tim ljudima nije boravio ceo dan, nego samo dok im je donosio doručak, obzirom da je imao zaduženje da uzme posuđe i vrati ga u kuhinju, a takođe da vozi i ranjenike iz Rahića u Tuzlu. Bilo je i provokacija, dolazila je vojska i otvarala vrata, prigovarala što se čuvaju četnici. Od pritvorenih ljudi jedino je poznavao Acu fotografa iz Brčkog. U njega je imao poverenja, pa ga je puštao da iznese kible u dvorište i da pomete dvorište. Video je kada ga je jedan vojnik udario nogom, tako da je Aca pao na koleno. Jednom prilikom, dok je obilazio liniju, došli su neki nepoznati vojnici, njih četvorica, koji su obili katanac na vratima prostorije gde su bili zatvoreni ljudi, i oni su nekim ljudima skinuli donji veš i spremili noževe u nameri da ih sunete. To su bili, po proceni svedoka, neki gradski ološi. Među zatvorenim licima bio je i čovek pod nadimkom Pijevac – radilo se o mlađoj osobi. Za njega je svedoku rečeno da ga se dobro čuva, jer je bio poneo neke mine da digne u vazduh školu. Nije primetio da je taj momak imao neke povrede. Zatvoreni ljudi su hranjeni hranom koja bi ostala od komande. Dolazila je vojna policija i odvodila ljude na ispitivanje. Primetio je da su pojedinci, kada su se vraćali sa ispitivanja, bili crveni u licu, pa je zaključio da su šamarani. Prostorija u kojoj su ljudi bili zatvoreni je u stvari bio hangar od lima koji je ranije služio kao rasadnik. U tom objektu nije bilo vode, već je zatvorenim licima svedok donosio vodu kada bi dolazio ujutru da im donese hranu. Kada bi podelio hranu, svedok je zaključavao hangar a ključeve je odnosio Farudu Mujkanoviću koji je tada bio komandant Brčanske brigade, odnosno 108. brigade HVO. Svi zatvoreni su kamionom negde odvedeni – svedoku nije poznato na koju lokaciju.

Ispitivanje svedoka Nika Salatovića

Svedok odbrane Niko Salatović naveo je da poznaje optuženog iz perioda pre rata, jer su sarađivali kroz omladinsku organizaciju. U periodu maj–juni 1992. godine svedok je bio kao komandir vojne policije u mestu Zovik. Nije mu poznato ko je rukovodio pritvorom u Okrajcima, niti je u tom periodu video optuženog.

Sledeći glavni pretres zakazan je za 2. april 2021. godine, sa početkom u 9:00 časova.